

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Jobb jövő előtt.

Nem tudjuk és nem tudhatjuk senki, mi vár még a világra s benne ránk, ennek a szörnyű mérkőzésnek a befejeztéig. De amiket harmadfél hónapja átélünk, kitapasztaltunk és megbirtunk, megerősíti bennünk azt az érzést, hogy megfogunk küzdeni minden megpróbáltatással. Nemcsak a fiaink odafönt és odalent, nagy-szerű áldozatkész és mindhalálig hősiessé fiaink, hanem mi is, akik itthon képviseljük a nemzeti erőt, gazdasági intézményeink, szerveink és erőnkészletünk.

Hiszen nem lehet tagadni, az emberiség nagy veszteség-kvótájából mindnyájunkra háramlott valami. Ez a háború természete. Viszi az életet és viszi a vagyonát és hozza a gyöngüléseket és megroppanásokat. De ahogy ma, a háború harmadik hónapjában végigtekintünk gazdasági készenlétünkön, jogos önérzettel és megnyugvással konstatálhatjuk, hogy az a nagy gazdasági kataklizma, amitől tartottunk, egyáltalán nem következett be. Pánikok nem pusztítottak, katasztrófák nem sújtottak, sőt minden téren az ellentéte álló erőnek alig sejtett summája tapasztalható.

A pénz- és hitelélet, bár lefokozott mértékben és nagy óvatossággal, de kielégítően szolgálja az életbevágó gazdasági érdekeket, a kereskedelem és ipar a vevők és megrendelések csökkenése dacára, nem látat válságos tüneteket. Szok az intézkedések, amikkel a kormány a gazdasági szervek működését fenntartani a helyzetüket megkönnyíteni iparkodott, hatékonyaknak bizonyultak. A különböző gazdasági csoportok és szervek, a bankok, a tőzsde, a vállalatok nem hiába keresték a módjait és eszközeit a rendkívüli helyzethez való alkalmazkodásnak. S azok az intézkedések, amikkel súlyos károkat elhárítanak, visszaéléseket meggátolni s életképes existenciákat fantartani törekednek, mind igen egészséges közérzésre mutatnak. Mintha az együvé tartozás és köl-

csönös támogatás fokozott érzetét dolgozna mindenkiben, őszinte és becsületes készséget látunk mindenütt az erők kimelésére és lehető tömörítésére. Ha nem volna ilyen egészséges és szolid alapjai gazdasági életünknek, a világháború orkánja mint kártyavár döntötte volna halomra kis-csint, tökeszegény és két súlyos esztendő pangásától meggyöngyített gazdasági szervezetünket.

Nagy megnyugvás ez a jelenre és ha tovább is győzzünk lelki erővel s az eddig tartott pozíciókból se oktan rémlátások, se gyáva mendemondák, se valódi megpróbáltatások által ki nem szorítottuk magunkat — nagy biztosíték a jövőre. Sértetlen vagyongállománnyal fogjuk kezdeni az abbanmaradt munka folytatását. Fölszabadultan az utolsó évek lidércnyomásaitól, egy győztes állam mérhetetlen erőkezletével, tartalékával és hitelével fogunk dolgozni. A hogy senki se maradt károsulatlan, senki se marad kárpótolatlan. Mindenütt lendület lesz, mindenütt a legsebbe auspiciumok, a közmunkák megtízszereződnek, a természet-szerűen elapadt készletek pótlása évtizedeknek ad lendületet s a vállalkozás szabadon szárnyal. A háboruval lemulik rólunk a kishitűség, a szűkkeblűség, a jövővőlő irtózat. A jövő összes riasztó rémei a diadalmas csatatereken maradnak.

Gyászruhák az utcán.

Az utca tarka hullámszába egy-egy fekete ruha is keveredik már, melynek sűrű gyászfátyola alatt az anya, a hitves, a nővér siratja a csatatéren megdicsőült halott emlékezetét.

A gyászruhák közül lesz még több is, az bizonyos. Így kívánja ezt a magyar nemzet jövőbiztosítása, az új nemzedékről való gondoskodás.

A dicsőséges elmulás, a kiontott vér, a vértanúság: a hősök erénye. A magyar nő mindig büszkén emlegette azokat,

De azért a veszteség súlyosságát megérzi a gyötördő lélek. Belsőre a töviskeszuró tüskéje a nő szívébe.

Azért nő, hogy megérezze.

De, ha a magyar anya szívéből le is szakadt örökre az édes gyümölcs; ha le is tépték kebeléről a hitvesét, ha kiszaggatták a nővér gyengéd karjaiból fivérét, ha véresre marcangolták a fiatal daliát — nem eshetik kétségbe a magyar anya, a szerető hitves, a reménykedő magyar leány sem.

Az anyaságnak, a hitvesi hűségnek, a testvéri szeretetnek és a felledező szerelmes szívnek érzése: a családnak életet sugárzó gyönyörűsége, fényessége és fundamentuma.

Ha igaz, hogy az ország alapkövei a családok tűzhelyein nyugosznak, akkor igaz az is, hogy a rájuk szakadó veszedelem sulya alatt ingadozniok nem szabad, mert akkor a jövőnk nagyságunkat ingatják.

A magyar anyák szent fájdalom edzették meg szíveiket ezer esztendő óta. Talán egy ország népe se állott ki anyai háborút, mint a magyaré.

Es amikor a történelem azt írta rólunk, hogy nemzetünk színe, virága a csatatéren maradt, — akkor se pusztult el Magyarország, mert megmaradtak a magyar asszonyok, akik árván hagyott apró gyermeküket a hazának nevelték fel, hogy azokat is hadba küldhessék.

A régi nagyasszonyok is elsi-rattak csendes otthonukban az elesett hősöket. Nem sopánkodtak. Nem türelmetlenkedtek. Nem okoztak senkit.

Ti se lehettek gyengébbek, nem is szabad gyengébbeknek lennetek, ti szenvedő anyák, szerető hitvesek, szerelmes leányok.

Néma fájdalomokkal, gyászcsuháttal, szívetek hős erejével, öleljétek át az idehaza maradt kedveseiteket s az ő szeretetükben találjátok meg a csapások elviselésére szükséges erőt.

Szép helyen nyugoszik a ti virágotok, uti elhervadt aranyágotok. Az öröklét zlotója senkit se ment fel az elmulás alól. Nekik nagy tisztességet engedott, hogy a

csatatéren találják meg örök megnyugvásukat.

Fényes napotok volt? — most már kialudt ragyogása... A csaiád koronája volt? — most letörték koronátokat... De fényesen lobog fel a diosúság tűzéből az ő nevük s az egész magyar haza teszi fel mindegyiknek a megemlékezés tündöklő koronáját,

Hősöket megillető koszorút fon emlékezte tőré a magyar történetírő, aki a most zajló világeseményeket érebe vési.

Es ti gyászruhás asszonyok, leányok, sirjátok el otthon titkos könyveiteket, aztán a fájdalom csillapulásával, felemelt fővel járjátok ennek az országnak viruló útjait.

A szívetek verével üntöztétek, hogy a békeség áldásait megteremje.

Mi meg néma hódolattal hajlunk meg a ti szenvedéseitek nagysága előtt.

Mert ti magyar asszonyok vagytok!

Ambrózy György bravurja.

Annak jellemzésére, hogy városunk mennyire kivette részét a háború szomorúságaiból is, de dicsőségéből is elmondjuk itt városunk egy derék fiának, kitűnő katonájának bravuros haditényét:

Ambrózy György a VII. (Vilmos) huszárezred főhadnagya, aki a háboruban Peteáni eredes vezénylete alatt álló külön rendeltetésű Truppen Divisionba van beosztva. Skala orosz határszéli faluban aug. 18-án a tábori miséről jövet vette a főparancsnokság telefonrendletét, hogy a már előző nap elindult és előnyomuló Divisióknak azonnal tudomására hozandó, hogy kapott parancsuk visszavonatik, rögtön forduljanak vissza, mert tulnyomó számú ellenséges csapat áll velük szemben és visszavonulásuk útja el lesz zárva. Az értesítésnek másnap reggelig, le kell adnia, azután arról jelentés teendő.

Az orosz csapatok, amelyek három oldalról felfejlődve állottak, egy erősebb Divisióból, 20 ágyúból és 2 brigádból állottak a mi Divisióknak

SZOLYVAI

HUGYHAJTÓ ÉS HUGYSAVOLDÓ GYÓGYVIZ.

Lapunk mai száma 2 oldal.

Dr. Kétyi, Dr Bókai, Dr Widerhoffer orvos-tanárok nyilatkozatai alapján első rangu gyógyhatású: csusz, közsvény, hólyag, vesebajoknál, czukorbetegség, húgyhomok, epekő, étvágytalanság és gyomorbetegség ellen. Kitűnő ízű üdítő ital.

K a p h a t ó m i n d e n ü t t .

HIREK.

4000 emberével szemben; ami akkora tulerőt jelent, hogy összetalálkozás esetén a honvéd huszárok santonvi katasztrófális esete, ismétlődhetett volna meg.

Ambrózy György telefonon jelentette, hogy bárcsak 10-ed magával van, az értesítést még idején legfője adja.

Az ott talált gyalogság segítségével a visszavonulásra szükséges folyó-átjárók biztosítására nézve megtette az intézkedéseket és három őrjáratot előrelküldött az értesítés átadhatásának biztosítására. Munkája közben hg. Windisch-Grätz Hugóval és br. Podmaniczky Bélával találkozási értesült, hogy az őrjáratok előreljutása nehéz lesz, mert már a közelben kozák csapatok vannak. Ekkor Vándor nevű 6 éves telivér sárga kancáját felnyergeltette és 10 huszárral d. u. 6 kor Skálából elindult. A három órával előbb elindult őrjáratot rövidesen utolérte és egyéb rendelkezésekkel visszaküldte. 8 óraker Ornig jutott, ahol ismét arról értesült, hogy nehéz lesz előreljutnia, mert a hidak fel vannak szedve, az utak fel vannak szántva. Innen azonnal tovább indult és már teljesen besötétedett, amikor egy nagy moosárba került, úgy hogy lovaik térdig süllyedtek s le kellett szállniuk. Körül kozák őrtűzek látszóttak, egyébként teljes sötétség borult az ismeretlen nagy moosár sivatagra. Teljesen kimerülten hajnali pirkadásig álltak a moosárban, amikor is Ambrózy György helyes katonai érzékekkel iránytűjével kikombinált irányban ismét fölvetette utját és 4 órától 8-ig az utolsó 30 km-t állandó galoppban arkon-bokron át, két ellenséges falun keresztül nem figyelve golyókra és az ablaknyitásokkal és tügyújtásokkal adott jelekre Kamiensk-Podolsk mellett Makovo át a Zvanczgra vezető uton, e g y m a g á b a n (mert huszárai alkalmatlanabb lovaikkal lemaradtak, vagy kidőltek mellőle) reggel 8 órára megtalálta a Divísiót.

Tisztárasai nagy örömmel fogadták a parancsot, mert már maguk is érezték, hogy rossz irányban mennek és Hinterhalt híján elpusztulnak; visszafordulniok azonban nem lehetett, parancsuk lévén az előrenyomulásra.

A Divísió azonnal megfordult, az ellenség pedig a csapat összpontosítás láttára visszavonult. Ezen idejig a Divísióknak csak egy százada volt ütközetben, a 4-ik ezred 5-ik százada, 3-4 kozák szotnyával szemben és éppen jelentették, hogy a század meg van verve (egy negyede elpusztult) s arról volt szó, hogy rohamra vezényelik az egész Divísiót, ami számunkra minden valószínűség szerint leveréssel végződött volna.

Ambrózy az értesítés leadása után visszavonagolt, az átjárók biztonságáról gondoskodott és este 10-re beérkezett Skálára, ahol a jelentést megtette a parancs sikeres teljesítéséről.

A vezérkari osztályfőnök, Tolovay Takács gróf azonnal kitüntetésre terjesztette fel Ambrózyt, ezredében elsőnek kapta a Signum laudist.

Friedmann Mórné okl. szülész-nő Kazinczy-utca 27 sz. alól Grünwald M. és társa Bercsényi-utcai házába költözködött.

Felölös szerkesztő Dr. Kárpáthy László

— Kinevezés. A király Harsányi Gyula sárospataki járásbíróát a gálsczési járásbíróshoz a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá nevezte ki.

— Halálozások. Horváth József földbirtokos, Mezőgazdasági Bank pénztárosa, tegnap éjjel 60 éves korában váratlanul és hirtelen meghalt. Temetése ma délután 4 óraker lesz. — Dr. Marikovszky Pálné szül. Barkóczy Gizella báróné éveken át tartott nehéz szenvedés után, életének 62. évében, e hó 10-én délután 3 óraker Töketerében meghalt.

— A Kazinczy-kör. Folyó hó 18-án vasárnap d. u. 5 óraker Balogh Bertalan a miskolci közművelődési egyesület elnöke tart érdekesített előadást a Kazinczy körben. Előadása címe: „Helyzetünk és a háboru.” Ezen előadás ingyenes s mindenkit szívesen lát az egyesület.

— Megérkeztek a vasgyűrűk. Meczer Gyula főispán értesíti a vármegye közönségét, hogy az „Augusta Gyorssegélyző Alap” a vasgyűrűket leküldötte. Amidőn ezt tudomásul hozza, felkéri mindazokat akik arany vagy ezüstneműeket adakoztak és a vasgyűrűre igényt tartanak, a gyűrűk átvétele végett bármely napon d. e. fél 12 és fél 1 között a h. főispáni titkári hivatalba felfáradni sziveskedjenek, ahol is a gyűrűk Nyevizkozey László h. főispáni titkárnál átvehetők. — A vasgyűrűk pénzzel is megválthatók. A vasgyűrű megváltási ára meghatározott összegben nincs megállapítva, azonban az Augusta Gyorssegély Alaptól vett értesítés szerint a vasgyűrűk fővárosi osztálya a vasgyűrűkért a legszegényebektől is 5 koronát szokott szedni.

— Az Erdekes Ujság előfizetési felhívása. Három tartalmas és izléeses kötet: „Az Erdekes Ujság” eddigi évfolyamának kötött példánya jelzi „Az Erdekes Ujság” eddigi törekvéseit, eddigi sikereit. Nehány ezer oldalon csupa beváltott ígéretek, csupa izléeses és művészi kép, csupa aktuális és lelki szenzáció. Aki látja, már ismerősnek tűvözli, mert „Az Erdekes Ujság” alig két esztendő alatt fogalomná lett. „Az Erdekes Ujság” ezt a gyors népszerűségeit nyilván annak köszönheti, hogy nemcsak a közönség jogos kíváncsiságát elégíti ki gazdag és aktuális képtartalmával, de sulyt fektet a képek művészi szépségére és izléeses kiállítására is. A legszebb, a legérdekesebb és a legaktuálisabb képek mindenkör „Az Erdekes Ujság”-ban találhatók. A mióta a háboru kitört „Az Erdekes Ujság” lett a háborus világesemények leghűbb krónikása. Legujjabban a mellékletek sorozata kibövíült „Az Erdekes Ujság Háziorvosá”-val, mely szintén gyorsan vált népszerűvé. Fokozott buzgósággal tököletesíti magát „Az Erdekes Ujság” és fokozott buzgósággal gazdagítja kedvezményeinek sorozatát. A lap technikai kiállítására tekintetben pedig fölveszi a versenyt a külföld legelőkelőbb képes lapjaival.

„Az Erdekes Ujság” előfizetési ára negyed évre 2 80 K, fél évre 5 60 Kor. egész évre 11 20 korona.

„Az Erdekes Ujság” kiadóhivatala V. Váci-körút 78. sz. alatt van. — A szolyvai uradalmi ásványvizek bérliésége 6000 palack — 100 láda — gyógyvizet bocsátott a hadvezetőség rendelkezésére a kórházi cölökre. Ugyancsak ásványvizzel látják el a Szolyva állomásán átvonuló hadi vonok katonáit is.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak

Nyomatott Landesmann

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Németek győznek a tengeren.

Elsüllyedt orosz cirkáló.

Budapest okt. 13.

Berlinből jelenti a Wolff ügynökség hivatalosan: Egy bajor típusu orosz páncélos cirkálóhajót október 14-én a Finn öböl előtt torpedólövés elsüllyesztett Behucke s. k. a tengerészeti vezérkar helyettes főnöke. Előttünk fekvő táviratok szerint az orosz hivatalos távirati ügynökség az orosz páncélos cirkáló elsüllyedéséről a következőket jelenti: október 14-én orosz idő szerint délután két óraker ellenséges tengeralatti járó naszádok ujból támadást intéztek Baján és Palada cirkálóink ellen, amelyek a keleti tengeren előrsi szolgálatot teljesítettek. Noha a cirkálók nyomban erős tüzérségi tüzet nyitottak meg, egy tenger alattjáró naszádnak sikerült torpedókat lőnie a Paladára, amelyen robbanás történt. A cirkáló összes rajtalelvőkkel függőlesen a tenger fenekére süllyedt.

Nyomulunk előre.

Budapest, október 13.

A főhadiszállásról jelenti: Tegnap ami I rzemysl felé előrenyomuló erőink a védekezés kirohanása által támogatva annyira visszavertették a körülzáró csapatokat, hogy csak a vár keleti vonala előtt áll még. Az ellenség visszavonulásánál Losnica közelében több hadihíd leszakadt és számos orosz sárba fuladt. Chyrowtol keletre a harc még áll, egy kozák hadosztályt a mi lovasságunk Drohobycz-felé visszavetettek. Az utolsó hét meneteléseiben és harcraiban, melyet a kedvezőtlen időjárás és a rossz utviszonyok rendkívül megnehezítették, a mi derék csapataink teljesítő képessége ujjólág fényesen bevált.

Németek sikerei

francia és orosz földön.

Berlin, okt. 13.

A nagy főhadiszállásról jelenti ma délelőtti tíz óraker. A nyugati hadszíntérről nevezetesebb hír nincs. Az ellenségnek Soisson-tól keletre történt heves támadásait visszautasítottuk. Argomei erdőben állandóan elkeseredett harcok folynak. Csapataink sürü cserjében, rendkívüli nehéz terepen, várható minden eszközzel lépésről lépésre kikezdik előnyomulását. Franciák szívesen ellenállanak, fáról és fákon elhelyezett gépfegyverekből lönek és emelletszerűen elrendezett lövészárkok mellett erős vászterü árkokat is berendeztek. Francia hadvezetőség részéről csapatainak Venorei sikon kivivott sikereiről terjesztett hírek valótlanak. Hadifoglyok nyilatkozatai szerint csapatokkal közölték, hogy németek megvettek és Matz több erődje elett, tény, hogy ott harcoló csapataink egyetlen helyen sem vesztettek tért. Etam csak úgy mint eddig birtokunkban van. Stduchielnél lévő hadállásaink ellen intézett heves francia támadásokat mind visszavertük. Antwerpeni hadiszakmányunk még ma sem tekinthető át. Hollandiába lefegyverezettek száma megközelítőleg huszonyolcezer, köztük kétezr angol. Antwerpenben épületekben csekély kár esett. Kikötőben többek között harminckettő német, kettő osztrák gőzös. Keletporoszországi hadszíntéren október 11-én általában uyugolomban van. Másnap Svynitnél oroszoknak ujjab átkaroló kísérletet visszautasítottuk, itt oroszok ezeröttszáz foglyot husz ágyut vesztettek. Varsótól délre orosz előcsapatokat visszavertük. Oroszoknak Wamgorodtól délre megkísérelt átkelését Visztulán veszteségeket okozva nekik, meghusítottuk.